

Wsparcie przygotowawcze

Art. 35.1(a) Rozporządzenia w sprawie Wspólnych Ram Strategicznych stwierdza, że wsparcie Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność powinno obejmować koszty wsparcia przygotowawczego. W ramach EFMR wsparcie przygotowawcze stanowi jeden z elementów wchodzących w skład priorytetu Unii nr 4. Odgrywa ono bardzo ważną rolę: ma zapewnić wyrównanie warunków konkurencji między istniejącymi a nowymi partnerstwami oraz wyższą jakość lokalnych strategii.

Niniejsze opracowanie ma pomóc Instytucjom Zarządzającym w programowaniu wsparcia przygotowawczego w ramach EFMR przez udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- 1. Czy wsparcie przygotowawcze jest obowiązkowe?**
- 2. Co można finansować w ramach wsparcia przygotowawczego?**
- 3. Kiedy możemy uruchomić wsparcie przygotowawcze?**
- 4. Co trzeba zrobić, aby udostępnić wsparcie przygotowawcze?**
- 5. Co powinien zawierać wniosek o wsparcie przygotowawcze?**
- 6. Jakie kryteria możemy zastosować przy udzielaniu wsparcia przygotowawczego?**
- 7. Jak mamy wybierać wnioskodawców wsparcia przygotowawczego?**

1. Czy wsparcie przygotowawcze jest obowiązkowe?

Tak. Jeśli Państwo Członkowskie zdecydowało się na realizację podejścia RLKS w ramach priorytetu Unii nr 4, to musi zapewnić wsparcie przygotowawcze. Może to jednak obejmować zarówno indywidualne granty finansowane z priorytetu 4, jak też zbiorowe działania o charakterze szkoleniowym czy informacyjnym, na przykład szkolenia i seminaria dla potencjalnych wnioskodawców finansowane z pomocy technicznej z okresu 2007-2013 lub 2014-2020.

W niniejszych pytaniach omawiamy kwestie związane z indywidualnymi grantami przyznawanymi potencjalnym beneficjentom, które będą przewidziane jako środek w ramach priorytetu 4 w Programie Operacyjnym EFMR.

LGR nie muszą obowiązkowo korzystać z tej pomocy, gdyż bardziej doświadczone grupy mogą być gotowe do złożenia strategii bez ubiegania się o wsparcie przygotowawcze. Rozporządzenie w sprawie WRS wyjaśnia też wyraźnie, że wsparcie jest kwalifikowalne nawet wówczas, kiedy strategia przygotowana przez beneficjenta nie zostanie wybrana do finansowania.

2. Co można finansować w ramach wsparcia przygotowawczego?

Wsparcie przygotowawcze w ramach priorytetu 4 ma na celu przede wszystkim udzielanie grantów istniejącym i potencjalnym Lokalnym Grupom Działania, aby pomóc im wzmocnić partnerstwo i przygotować lokalną strategię rozwoju.

Art. 35.1(a) Rozporządzenia w sprawie WRS określa, że w ramach wsparcia przygotowawczego można finansować „budowanie potencjału, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”.

3. Kiedy możemy uruchomić wsparcie przygotowawcze?

Aby zapewnić odpowiednią jakość strategii, wsparcie przygotowawcze powinno być udostępnione **tak szybko, jak to możliwe**. Jest to szczególnie ważne w krajach, gdzie LGR są nowe i mają małe doświadczenie. Ważne też, żeby takie wsparcie miały LGR korzystające również z finansowania z EFRROW, gdyż powinny one możliwie wcześniej zaangażować społeczność rybacką w przygotowanie strategii, aby jej głos pozostał słyszalny również przy szerokim gronie innych partnerów.

Koszty poniesione na wsparcie przygotowawcze są kwalifikowalne od 1 stycznia 2014 roku, i niektóre Instytucje Zarządzające mogą zdecydować się uruchomić to wsparcie nawet przed zatwierdzeniem Programu Operacyjnego. IZ zamierzające rozpocząć wsparcie przygotowawcze przed zatwierdzeniem PO powinny upewnić się, że krajowe prawodawstwo nie uniemożliwia uruchomienia wsparcia zanim PO zostanie przyjęty. Powinny także skonsultować się w tej sprawie ze służbami Komisji Europejskiej.

Działania przygotowujące wsparcie przygotowawcze przed przyjęciem PO mogą obejmować:

- › zamieszczenie odpowiedniej informacji o wsparciu przygotowawczym w **Programie Operacyjnym**;
- › przygotowanie prostych i przejrzystych **kryteriów i procedur** przyznawania wsparcia zgodnych z prawodawstwem krajowym;
- › utworzenie **Komitetu Monitorującego Cieni** („Shadow Monitoring Committee”);
- › **zatwierdzenie** kryteriów wyboru i procedur przyznawania wsparcia przygotowawczego przez Komitet Monitorujący Cieni.

Działania faktycznie zakończone lub całkowicie zrealizowane przed złożeniem wniosku o ich finansowanie z EFMR nie mogą być finansowane.

4. Co trzeba zrobić, aby udostępnić wsparcie przygotowawcze?

Instytucja Zarządzająca powinna opublikować zaproszenie do zgłaszania zainteresowania, być może wspólnie z innymi Funduszami UE wdrażającymi RLKS. Zaproszenie powinno zawierać następujące elementy:

- › **Kto może się ubiegać?** Zaproszenie powinno uwzględniać istniejące lokalne grupy działania, a także nowe podmioty, które zobowiążą się do utworzenia lokalnej grupy działania i opracowania lokalnej strategii rozwoju. Wnioskodawcą powinien być podmiot posiadający osobowość prawną i zdolny do przyjęcia środków publicznych, ale partnerstwo lokalne nie musi być formalnie związane przez złożeniem wniosku o wsparcie przygotowawcze.
- › **Jakie obszary mogą być objęte wsparciem?** Instytucje Zarządzające mogą ograniczyć wsparcie do wybranych typów obszarów, zgodnie z kryteriami wyboru obszarów opisanymi w PO.

- › **Jeden czy więcej kandydatów z tego samego obszaru?** IZ powinna określić, czy dopuszczalne są wnioski kilku podmiotów obejmujących ten sam obszar, czy też nie, jak również – o ile możliwe jest objęcie tego samego obszaru więcej niż jednym wnioskiem – w jaki sposób podejmie decyzję o wyborze wnioskodawcy.
- › **Działania**, jakie można finansować ze wsparcia przygotowawczego (zob. pytanie 2 powyżej).
- › Dostępny **budżet**.
- › **Okres realizacji** wsparcia przygotowawczego.
- › **Formularz**, na jakim należy zgłaszać zainteresowanie wsparciem (zob. pytanie 5 poniżej).
- › **Kryteria i procedurę** wyboru (zob. pytanie 6 poniżej).

Wsparcie przygotowawcze ma na celu przyśpieszenie i ułatwienie wyboru ostatecznych strategii, jest zatem sprawą kluczową, aby procedura wyboru była prosta, przejrzysta i łatwa w stosowaniu. Wniosek o to wsparcie powinien być możliwie krótki i standardowy, nie wymagający rozbudowanej oceny jakościowej. Instytucja Zarządzająca może dokonać oceny wewnętrznie lub zatrudnić do tego niezależnych ekspertów.

Kryteria i procedury powinny być zatwierdzone przez Komitet Monitorujący (lub „Komitet Monitorujący Cieni”, o ile PO nie jest jeszcze zatwierdzony, zob. pytanie 3 powyżej).

5. Co powinien zawierać wniosek o wsparcie przygotowawcze?

Krótki, standardowy formularz, na którym kandydaci mogą wyrażać zainteresowanie otrzymaniem wsparcia przygotowawczego, powinien obejmować:

- › **nazwę i dane kontaktowe** istniejącego partnerstwa lub lokalnego podmiotu zobowiązującego się do utworzenia partnerstwa w przypadku wyboru do realizacji strategii;
- › informacje potwierdzające, że podmiot ubiegający się ma **zdolność do zarządzania** środkami publicznymi;
- › **zgłoszenia poparcia** podpisane przez inne kluczowe podmioty z danego obszaru;
- › krótki **opis obszaru** potencjalnej LGR – zostanie on następnie opisany bardziej szczegółowo w procesie przygotowywania strategii;
- › wstępny zakres pomysłów, jakie obejmie **lokalna strategia** oraz główni członkowie **partnerstwa**, jakie zostanie utworzone;
- › zarys **planu działania**, określający główne zadania do zrealizowania w fazie wsparcia przygotowawczego oraz ich przybliżony harmonogram.

6. Jakie kryteria możemy zastosować przy udzielaniu wsparcia przygotowawczego?

W odróżnieniu od ostatecznego wyboru strategii i partnerstw, decyzje o przyznaniu wsparcia przygotowawczego mogą być oparte o prostsze kryteria, ograniczone do podstawowych informacji na temat tego, czy dany obszar jest odpowiedni oraz czy proponowane partnerstwo jest reprezentatywne i ma zdolność do zrealizowania podjętych zadań. Kryteria mogą na przykład obejmować niektóre z poniższych kwestii:

- › zgodność proponowanego obszaru realizacji strategii z celami Programu Operacyjnego;
- › gotowość organizacji wiodącej do przygotowania strategii i utworzenia partnerstwa, potwierdzona podpisanym listem intencyjnym;

- › wykazanie przez organizację wiodącą jej zdolności do zarządzania środkami publicznymi i doświadczenia w zakresie rozwoju lokalnego;
- › zainteresowanie utworzeniem partnerstwa wyrażone przez członków lokalnej społeczności; należałoby tu oczekiwać podpisanych deklaracji zainteresowania ze strony kluczowych przedstawicieli społeczności rybackiej oraz innych ważnych sektorów i podmiotów;
- › przedstawienie wiarygodnego planu, obejmującego działania, jakie mają zostać podjęte oraz ich koszty, a także określenie, kto opracuje strategię; należy zwrócić szczególną uwagę na zaplanowane działania zapewniające oddolny charakter strategii;
- › harmonogram wykorzystania wsparcia przygotowawczego.

7. Jak mamy wybierać wnioskodawców wsparcia przygotowawczego?

W trakcie wyboru wnioskodawców, Instytucja Zarządzająca powinna podjąć decyzję w następujących kwestiach:

- › **grant standardowy czy zróżnicowane wsparcie.** Ponieważ większość LGR będzie musiała przejść podobne etapy procesu, może być zasadne przyznanie tej samej kwoty wsparcia wszystkim wnioskodawcom. Alternatywnie, możliwe jest zróżnicowanie grantu w zależności od wielkości obszaru, zakresu planowanych działań lub liczby punktów uzyskanych przez dany wniosek.
- › **minimalny próg czy ranking.** IZ może zdecydować, że udzieli wsparcia wszystkim wnioskodawcom, którzy osiągną minimalny poziom jakości wniosku, lub może uszeregować wnioskodawców zgodnie z liczbą uzyskanych punktów i przyznawać wsparcie po kolei według listy, aż do wyczerpania całego budżetu przeznaczonego na ten cel.

Wydawca: Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, Dyrektor Generalny.

Zastrzeżenie: Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa odpowiada za całościowe wydanie niniejszego dokumentu, jednak nie odpowiada za jego treść ani nie gwarantuje poprawności danych.